

Rusijo, Avstrijo in Nemčijo od Odes do Gdanskkega. Ker bi se s tem tudi omenjene reke vredile, zato je pričakovati, da udeležene vlade prevzemó nekoliko stroškov.

\* Število zdravnikov po najimenitnejših državah evropskih znaša po računu dr. Raseria na 10.000 prebivalcev: v Avstriji 3, na Ogerskem 6, v Švajci 7, na Laškem 6, na Angleškem 6, v Nemčiji 3 in na Francoskem 3 zdravniki. Največ zdravnikov je pa v severoamerikanskih zjedinjenih državah, kjer jih pride 16 na gori navedeno število prebivalcev. Iz tega je razvidno, kako lahko se v Ameriki pride do doktorske diplome.

### Naši dopisi.

**S Šenturške gore 17. vinotoka. R.** — Na prošnjo nekega prirodoslovca na Hanoveranskem, naj mu pošljem nekaj naših planinskih živih polžev, katere za neki mikroskopično preiskovanje potrebuje, stopil sem 31. dan meseca avgusta na planino Greben (2228 m), vrlega soseda Grintovca, da bi, če bo mogoče, nabral zaželenih stvari in mu jih odposlal; a kako iznenadjen sem bil, ko, pridši na višine, po trudapolnem prevračanju kamnja in prav marljivem iskanju jih jedva po štiri do pet od vsake pasme dobim, da-si drugikrat o tem času niso bili še t. ko redki; pa tudi drugih živalic ni bilo nikjer nobene zaslediti. Šment! si mislim nevoljen, ali ste se bojda preselili na bližnji Grintovec, ali pa, slutivši neugodno jesen in bližnjo zimo, uže zarili se v svoja zimska stanišča? Čez 14 dni potem obiskal sem uže peti pot v tem letu romantično dolino kamniške Bistrice, 16. in 29. dan meseca septembra pa sprehajal se po lepi Kokriški dolini iskaje živalic, a zopet jih ni bilo zunej; le malo število bubarčkov našel sem pod zelenim mahovjem, a še teh je bilo malo živih, marveč le prazne polževine. Vsled tega bil sem še bolj potrjen v svojih mislih, da bo kmalu jesen umaknila se zimi in jako mikalo me je takrat, vsesti se na „Pythajški stol“ ter občinstvu to prerokovati, a bal sem se malo, da bi se svojim prerokovanjem ne ostal na cedilu, enako preroku Falbu, napovedajočemu precejšnje število potresov za to leto, kateri, hvala Bogu, doslej niso še vznemirjali nas. Ali evo ti! — moja domišljija in kombinacije niso bile pretirane, kajti ne dolgo potem, zlasti zadnje dni minulega in v prvi polovici tega meseca sledilo je prav černo, večidel deževno vreme; vrstilo se le hladni dnevi z mrzlimi nočmi; planine debile so večkrat bele glave; snežna odeja se je vidno niže pomikala; včeraj zjutraj pa začne, po hudem nalivu v prejšnjih dneh, celó v nižinah snežiti tako hudo, da smo mislili, zima je nastopila; kajti ne samo zvišeni griči, temuč celó nižave bile so v kratkem času vse pobeljene. Sneg je sicer doli po polji in tudi na naši gori zopet zginil, a vendar kaže vse to, da letos brž ko ne ne bomo videli pod milim nebom o Božiču zrelih jagod in razcvetenih vijolic, marveč, da utegnejo v kratkem času vse drugačne cvetlice prikazati se na naših zimskih oknih, ozna-jujoče nam dolgo in hudo zimo. Bog daj, da bi se o tem motili!

**Na Slapu 22. dne oktobra.**

### Javna zahvala.

Ko sem v prvi polovici tekočega meseca kakor popotni učitelj titorije in kletarstva po Dolenjskem potoval, šli so mi posebno prijazno na roke prečastiti gospodje: Anton Aleš, dekan v Semiču, Edvard Dev, c. k. sodnik v Črnomlji, Franjo Šetina, narodni učitelj v Črnomlji, Viljem Vesel, župnik v Črnomlji,

Franc Gustin, trgovec v Metliki, Daniel Trček, prošt v Metliki in Janez Pečarič, posestnik v Drašičah. Bodi vsem za to najtoplejša zahvala!

Rihard Dolenc,  
vodja deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu.

**Iz Železnikov 24. okt. (Javna zahvala.)** Blagorodna gospá Josipina Terpinčeva, lastnica fabrike barvarskega lesa na Fužinah pod Ljubljano, blagovolila je poslati po svojem vrlem ravnatelju gosp. Jamarju za tukajšnji šolski muzej 14 kosov raznovrstnega barvnega lesa (rudečega, rumenega in višnjevega) ter 16 zavitek iz tacega lesa na debelo in drobno zmlete barve. Podpisani šteje si v dolžnost, blagorodni gospej lastnici in prijaznemu gosp. ravnatelju izreči za ta znameniti dar in redki učni pripomoček najtoplejšo zahvalo.

Jos. Levičnik,

učitelj in načelnik krajnega šolskega sveta.

**Iz Šent-Vida pri Ljubljani 24. okt.** — Danes smo s sijajnim sprevedom na pokopališče spremili visokopštovanega našega gospoda župnika Potočnika, ki je nagle smrti umrl pred dvema dnevoma. Spreveda udeležilo se je 41 duhovnov iz Ljubljane in drugih krajev in velika množica družega ljudstva iz Šentvida in okolice. Lahka bodi zemljica blazemu rodoljubu!

**Iz Ljubljane.** — V soboto popoldne se je zaprla zbornica v reduti. Ker nimamo vseh stenografičnih zapisnikov pri rokah, ne moremo na drobno peročati, kaj vse je v reduti zdaj gospodujoča večina odobrila, kaj pa zavrgla; zato nam pa tudi ni mogoče razsojati govorov, s katerimi je v zadnji seji drug od družega slovo jemal.

Danes brez stenografičnih zapisnikov resnici na čast le vprašamo: kaj so narodni poslanci dosegli v tem zboru? — Borba za borbo, krepki govori kakor v mnogih deželnih zborih preteklih let, al vse bilo je bob v steno pri tej večini, ki je od nekđaj sovražna našim pravičnim zahtevam, zdaj pa je celó sovražna vladi Taaffe-ovi in deželnemu predsedniku Winklerju, ki ga je Nj. veličanstvo na čelo vladi postavilo na Kranjskem.

Tak je bil letošnjega zbora položaj, ves ugoden nam in vladi nasprotni večini, zato je v nezaslišani predrznosti ne le s šivankami pikala Taaffe-a in Winklerja, temuč tudi cele bombe surovosti metala na-nju, a tudi ne prizanesla grofu Thurnu, če ni predsedoval zmerom „als einer der ihrigen“, ampak se bolj objektivno obnašal. In če v vse te silovite borbe v zbornici poslancev je še segla galerija vmes, doživeli so se oni prizori, po katerih so tako razburjeni „landtagi“ dobili ime „polnischer Landtag“.

Gospod minister, naprošen večkrat in toplo naprošen, ni hotel razpustiti sedanjega skozi in skozi illegalnega zbora — menda boječ se svojih uradnikov dr. pl. Kalteneggerja in pl. Vestenecka, pa tudi barona Apfalterna, dr. Schreya in družih ustavovercev, in doživel je, da je resnica to, kar je dr. Schrey, predsednik ljubljanskega konstitucionalnega društva, v lanskem zboru slovesno objavil, „auf Tod und Leben Kampf gegen das derzeitige Regierungssystem“!

Ali mar grof Taaffe ne pomisli, kako se s takimi javnimi dogodbami podkopuje veljava, avtoriteta vlade pri ljudstvu? Kamo pa pridemo, če temu ne bode konca? Ministri prejšnjih časov so si za geslo svoje napisali besedo „eine starke Regierung“ (močna vlada), grof Taaffe je premenil ta naslov in si za geslo izbral „slabotno vlado“, katera trpi tudi najhujše brutalnosti od svojih nasprotnikov. Grof Taaffe je z blagim namenom prevzel predsedstvo ministersko, da bi sprijaznil nasprotnne elemente in zacelil tako rane na-



rodov avstrijskih. Al ker se je zadostno prepričal, da ne gre z navadnimi zdravili, moral bi prevideti, da zdravnik ogenj vzame v roke, da skusi trdovratno rano izžgati, — če pa z ognjem ne gre, vzame nož in odreže raka, ki razjeda za življenje potrební člen. Ta nož bil bi razpust Vesteneckovega deželnega zbora.

Bodo li naši narodni poslanci tudi še prihodnje leto skazali gospodu ministru ljubav, da gredo v deželni zbor? Nadejamo se od njihovega rodoljubja, da ne. Zadostovala bode menda letošnja izkušnja.

— Presvitla cesarica Marija Ana je za nove zvo-  
nove farni cerkvi v Litiji 200 gld. darovati blagovolila.

— (Centralni odbor c. k. kmetijske družbe) naprosil je dne 16. septembra t. l. več odličnih gospodov dežele naše, naj bi blagovolili popisati v doposlani jim tabeli, kako se je letošnja letina obnesla v njihovem okraji. — Ker nam pa nekateri gospodje še niso odgovorili, prosimo jih vljudno, naj nam prav kmalu blagovolijo poslati izpolneno dotično tabelo, da nam bode mogoče o tej zadevi o pravem času vstreči c. kr. ministerstvu kmetijstva.

Iz pisarne c. k. kmetijske družbe.

— (Tridnevne preskušnje učencev podkovske in živinozdravske šole 20., 21. in 22. dne t. m.) so se vpríčo gosp. barona Wurzbacha, predsednika družbe kmetijske, gosp. pl. Fladunga, vladnega svetnika, nekaterih gosp. odbornikov kmetijske družbe in iz Ajdovščine nalašč k preskušnjam prišedšega velikega posestnika, v obče prav ugodno izvršile. Med kovači iz podkovstva in živinozdravstva so preskušnjo prav dobro prestali in tedaj sposobni za patent mojsterstva priznani: Mohar Gašper iz Škofje Loke, Rinčov Alojzij iz Zagorja, Brenčič Valentin iz Ajdovščine, Poženelj Janez iz Borovnice, Šuc France iz Kobiljeglave na Krasu, in Pavlinič Mato iz Velikega Trgovišča na Hrvatskem. — Med učenci, ki niso kovači in se le živinozdravstva, mesogledstva in porodničarstva učili, so te preskušnje dobro prestali: Branko Anton iz Repenj, Podgoršek Janez iz Vodice, Vovk Karol iz Dobravelj na Primorskem, Tonkres Alfred iz Kerestinc na Hrvatskem, Butković Franjo iz Jaske na Hrvatskem, Zajec Martin iz Zahriba in Kralj Jože iz Domžal.

Radostni dostavljamo, da je vladni zastopnik pl. Fladung po končanih preskušnjah s toplo besedo pohvalil znanstvo učencev v umnem podkovstvu, pa tudi v drugih zdravstvenih predmetih.

— Gosp. knezoškof dr. Pogačar so po poročilih v Ljubljano došlih, na Dunaji, kamor so se 18. dne t. m. podali, očesno operacijo srečno prestali ter je po takem upati, da se jim dober vid zopet povrne.

— Potovaje iz Amerike v Rim se je prečast. škof Vertin, naš rojak Črnomaljec, unidan mudil nekoliko dni v Ljubljani. Prečastiti gospod je škof v Marketu v državi Mihigan, naslednik škofa Jan. Mraka, in tretji Kranjec, ki je škof v Ameriki.

— Dijaki knezoškofijskega Alojzijevišča so z gosp. prefektom vred 9. dne t. m. jako gínljivo slovó jemali od vodje in častnega kanonika preč. gosp. dr. Gogale, ki je 19 let bil z očetovsko ljubeznijo udan temu seminíšču, 13. dne t. m. pa preselil se v bogoslovsko seminíšče, jako častno sprejet. Naslednik v Alojznici mu je preč. gosp. prof. Tomaž Zupan, ves tudi udan šolski mladini.

— Veleučeni gosp. dr. Anton Jeglič, ki je uže nastopil profesuro dogmatike v tukajšnjem bogoslovskem učilišči, gre kot kanonik po nujnem vabilu novega Sarajevskega škofa dr. Stadlerja v Bosno. Škoda nam!

Gosp. dr. Jeglič je bil tudi marljiv odbornik „Matice slovenske“. Preč. gosp. kanonik dr. Čebašek je zopet prevzel predavanje dogmatike.

## Novičar iz tujih in domačih dežel.

Z Dunaja. Jutri se pričakuje prihod laškega kralja Umberta na Dunaji, kjer ostane 3 dni. Veliko pozornost vsega sveta obrača ta shod na-se zato, ker je še popolna skrivnost, zakaj prav za prav se snideta sedaj ta dva vladarja, ko se je uže davno poprej zmerom govorilo o shodu našega in ruskega cesarja. — V ofici-  
joznem članku se „Fremdenblatt“ raduje prihoda laškega kralja in pobija misli nekaterih listov, da je ta prihod politična demonstracija proti prihodu ruskega cara; pravi namreč, da se unanja politika avstrijska ne bo premenila po prihodu ne tega ne onega, tudi prihod laškega kralja ni nobena demonstracija zoper Angleško ali Francosko. Vederemo!

— Vsi deželni zbori so končani. Predloga vladna o upravni reformi je nekaterim bila orožje zoper ministerstvo.

— Delegaciji se po razglasu vladne „Wiener Ztg.“ pričnete 27. dne decembra na Dunaji.

Iz Trsta. — Trgovinsko ministerstvo je po poročilu „Edinosti“ naznanilo spodnje avstrijski trgovinski in obrtniški zbornici, da je v proračun za leto 1882. za tržaško razstavo postavilo znamenito svoto ter je povabilo tudi dunajsko zbornico, naj se trudi za to, da se kolikor mogoče obrtniških stvari pošlje na razstavo. Več udov tržaške razstave je šlo v Milan, da se z naredbami tamošnje razstave seznanijo. — 15. dne t. m. bi se bilo imelo začeti postavljati poslopje za razstavo, a to se ni moglo zgoditi, ker mora tržaški mestni odbor, ki o razstavi dozdej še besedice ni zinil, dovoliti rabo mestnega zemljišča. Tudi še znano ni, ali to dovoljenje dá, da mu je razstava trn v peti, to pa je dobro znano in tudi to, zakaj na-njo mrzi. — Ruskim judom, ki se preseljujejo v Ameriko, so v Trstu nabrali nad 20.000 frankov ter jih poslali v Pariz odboru „Alliance israellite.“

Hrvatska. Iz Zagreba. — Dogovori s krajinskimi gosposkami o spojenji krajine so končani; vršili so se pod predsedstvom bana v navzočnosti vseh sekcijških načelnikov, vse je šlo prav gladko. Sklep je ta, da z novim letom pridejo opravila vseh treh krajinskih sekcij na hrvatsko vlado in na više sodnije; krajinski uradniki ostanejo vsi v svojih službah. — Dne 21. t. m. je bil čutiti precej hud potres; ljudje so se bali povrata lanskih potresov. — „Pozor“ se še zmiraj pridno konfiscira.

Ogersko. S Pešta. — V spodnji zbornici je finančni minister grof Szapary predložil državni proračun za l. 1882. Stroški bodo znesli 327 milijonov in 111.270 gld., dohodki pa le 301 milijon in 445.728 gold.; toraj bode primanjkljeja 25 milijonov in 665.542 gold. Lepo gospodarstvo magjarsko!

Z Rusije. — Znani Aksakov je poslal, kakor je po nekaterih časnikih brati, knezu Aleksandru tako-le pismo: „Bolgarski narod je demokratičen, ljubi socijalno enakost in hoče, da ga vladajo samo take osebe, katere je sam izvolil si in ki vživajo njegovo zaupanje. On ne mara nobene vlade z zapadnimi ustavami, marveč vlado čisto slavjansko. Ako Vaša visokost želi ostati vladar Bolgarije, se mora približati narodu.“